PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

100%-owa kara za najmniejszą zwłokę przy opłacie za abonament telefoniczny.

W kwietniu b. r. zaprowadził Urząd telefoniczny w Krakowie **nową grzywnę** za kilkudniowe uchybienie terminu wpłaty opłat abonamentowych, względnie za spowodowanie wyłączenia aparatu w centrali, a to w wysokości 15 Zł co wynosi 100% z sumy abonamentowej.

Zarządzenie to, które naraziło na dotkliwe grzywny wielką ilość abonentów, jest bezprawnem, gdyż przepisy i taryfy pocztowe oraz telefoniczne, ustalone rozporządzeniem Ministra Handlu i Przemysłu dnia 24 lipca 1926 nie przewidują takich grzywien.

W taryfie tej bowiem (ogł. w Dz. U. 88 z roku 1926 taksamo jak i w poprzedniej) **nie** jest przewidziana żadna **kara pieniężna** za **spóźnienie opłaty abonamentowej** i nawet za spowodowane przez to **wyłączenie telefonu z sieci centralnej.**

Jest coprawda w § 24 mowa o uiszczeniu opłaty, ale tylko w razie dalszej zwłoki **po wyłączeniu** i po spowodowaniu **zdjęcia aparatu z lokalu abonenta.**

W tym wypadku przy żądaniu **„ponownego zainstalowania zdjętego aparatu“** uiszcza abonent „tylko należytość budowlaną za **instalowanie** aparatu“ Opłata ta określona jest w § 6c. słowami: „za roboty instalacyjne **w lokalu abonenta** pobiera się za załączenie telefonu jednorazowo 15 Zł, za założenie zaś dodatkowej słuchawki jednorazowo 5 Zł“.

Jasnem więc jest, że chodzi tu tylko o uiszczenie opłaty **za rzeczywiście wykonaną instalację budowlaną w lokalu abonenta po zdjęciu i usunięciu takowego z lokalu tegoż,** a nie za nowe załączenie **w centrali,** gdzie też **niema robót budowlanych** ani **instalacyjnych,** jakoteż niema osobnego założenia telefonu i dodatkowej słuchawki.

W rzeczywistości też dotychczas tak się praktykowało, że za nowe załączenie w centrali nie pobierano żadnej opłaty, a wprowadzona od kwietnia zmiana, niema żadnej podstawy prawnej.

W sprawie tej interweniowało swego czasu Krakowskie Stowarzyszenie Kupców w Dyrekc i Poczt i Telegrafów, gdzie miarodajne czynniki przyrzekły poprzeć słuszne postulaty niespodzianie nowemi zarządzeniami dotkniętych abonentów. Niestety jednak dotychczas nie widać żadnego efektu a memorjały w tej sprawie wniesione do Ministerstwa Poczt, nie zostały dotychczas rozpatrzone.

W międzyczasie jednak musieli abonenci tak znaczne kwoty tj. po 15 Zł pod rygorem utraty aparatów telefonicznych uiścić, mając nadzieję, iż Ministerstwo Poczt uwzględni argumenty naprowadzone w memorjale i wkrótce zarządzi zwrot wzgl. zarachowanie wpłaconych grzywien na poczet należytości abonamentowych.

To się niestety dotychczas nie stało, co wywołuje wśród szerokich sfer abonentów słuszny żal i przekonanie, iż wszelkie represyjne zarządzenia, wydawane bez należytego obmyślenia i ugruntowania prawnego, bywają bezwzględnie egzekwowane a wszelkie później wnoszone reklamacje i najbardziej uzasadnione argumenty nie znajdują posłuchu i uwzględnienia ze strony naszych Władz Centralnych.

Spodziewamy się więc od p. Ministra Miedzińskiego, który zapewnił nas podczas swych odwiedzin w Izbie Handlowej, że zawsze będzie stał na straży sprawiedliwości i stale będzie osobiście rozpatrywał i uwzględniał słuszne postulaty wchodzące w zakres jego resortu, **rychłego załatwienia** tej przykrej sprawy po myśli pokrzywdzonych abonentów.

Należytości stemplowe od skarg upominawczych i nakazów zapłaty

Każdy kupiec może sobie sam sporządzić „skargę upominawczą“ jeśli chodzi o zaskarżenie kwoty, nie przewyższającej 500 Zł któràto skarga tem się różni od zwykłych, iż powoduje wydanie **krótką drogą** nanakazu zapłaty. Dopiero na skutek ewentualnego sprzeciwu dłużnika, wyznaczoną zostaje rozprawa, powodująca normalny tok sprawy sądowej (przesłuchanie stron, świadków, wyrok). Częstokroć jednak dłużnik, uznając pretensję powoda, nie wnosi sprzeciwu z żądaniem wyznaczenia rozprawy, licząc się tem, iż sprawę przegra i w dodatku koszta zapłaci. Formularze takiej „skargi upominawczej“ otrzymać można w każdym większym składzie papieru. Skargę wnosi się do Sądu powiatowego.

Stemple wynoszą:

Jeżeli skarżoną jest **jedna** osoba: (wnosi się 2 arkusze)
Przy wartości przedmiotu sporu do 100 Zł —·60 Zł
Przy wartości przedmiotu sporu
ponad 100 Zł . . . . . do 500 Zł. 2·— Zł

Jeżeli skarżonych jest **więcej niż jedna** osoba, natenczas na każdą (ponad jedną) należy dodatkowy 1 arkusz dołączyć a stemple do takiego dodatkowego arkusza wynoszą:

Przy wartości przedmiotu sporu do 100 Zł 0·30 Zł
„ „ „ „ ponad 100 „ do 500 1·— „

np. ktoś skarży **2** dłużników, solidarnie odpowiadających za dane zobowiązanie. Należy wnieść 3 arkusze skargi a stemple do nich wynoszą (jeśli pretensja do 100 Zł) 0·90 (jeżeli zaś pretensja przekracza 100 Zł do 500 Zł, stemple wynoszą 3 Zł).

Prócz powyższych należytości stemplowych od skargi należy również dołączyć stemple do „nakazów zapłaty“, które wynoszą:

Przy wartości przedmiotu sporu do 50 Zł 0·50
„ „ „ „ ponad 50 „ do 100 1·—
„ „ „ „ „ 100 „ do 400 2·—
„ „ „ „ „ 400 „ do 500 4·—

Wszystkie stemple można nalepić na pierwszym arkuszu.

Wzór skargi upominawczej

Do
Sądu powiatowego
w ......

Skarga w postępowaniu wezwawczem

Powód: N. N.
Pozwany: X. X.
o Zł.... gr. zpn.

X. X. winien mi jest kwotę... z tytułu sprzedaży towarów, które sprzedałem mu w lipcu 1926. Kwotę dłużną zobowiązał się zapłacić mi do dnia.... —

Dowody: świadek Z. oraz przesłuchanie stron

Skoro dotychczas długu nie zapłacił, proszę o wydanie:

a) nakazu zapłaty, a na wypadek gdyby przeciw temuż wniesiono sprzeciw
b) wyroku, że pozwany winien mi zapłacić kwotę Zł..... z ust. odsetkami zwłoki od dnia wniesienia niniejszej skargi. oraz koszta nakazu zapłaty w dniach 14-tu pod rygorem egzekucji.

Koszta:

Stemple do skargi......
X-krotne przepisanie....
Porto....

Podpis powoda:

Zlecenia pocztowe w obrocie wewnętrznym.

W sprawie tej ukazało się w Nr. 66 Dz. U. z 7 lipca **ważne rozporządzenie Min. Poczt i Telegr.** Zarządzenie to pocznie obowiązywać **od 1 września,** a z chwilą wejścia jego w życie uchyla się moc obowiązującą dotychczasowych przepisów i rozporządzeń z 9 października 1924 r. względnie 5 lutego 1925 r.

Z rozporządzenia podajemy na razie **postanowienia ogólne,** które mówią o **rodzajach zleceń i warunkach przyjęcia.** Czytamy tam:

Listy zleceniowe muszą być nadane jako listy polecone.

§ 1. 1. Zlecenie pocztowe służy do ściągnięcia roszczenia pieniężnego za pośrednictwem urzędu pocztowego. Urzędem pocztowym w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia jest także agencja pocztowa.

Ściąganie roszczenia pieniężnego porucza się urzędowi pocztowemu zapomocą;

a) listu zleceniowego, albo
b) kartki zleceniowej.

Zapomocą jednego listu zleceniowego można poruczyć ściągnięcie kwoty do wysokości 1.000 Zł., a tylko gdy kwota zlecenia ma być przekazana zapomocą blankietu nadawczego P. K. O. — do wysokości 10.000 Zł. Jeżeli jednak dokumentem wierzytelnościowym jest **weksel,** który w razie nieuzyskania zapłaty ma być protestowany, zlecenie w żadnym razie **nie może przewyższać 1.000 zł.**

Zapomocą kartki zleceniowej można poruczyć ściągnięcie kwoty najwyżej 100 Zł.

2. Nadawca listu zleceniowego lub kartki zleceniowej może żądać, aby pobraną kwotę przekazano bezpośrednio jemu albo na konto Pocztowej Kasy Oszczędnościowej, w banku lub jakiejkolwiek innej instytucji krajowej, zajmującej się przyjmowaniem pieniędzy na rachunek obcy.

3. a) Nadawca listu zleceniowego, zawierającego weksel, może żądać, aby urząd pocztowy w razie nieuzyskania zapłaty weksla stwierdził tę okoliczność protestem wekslowym, jednak tylko wtedy, jeżeli miejsce płatności weksla znajduje się w granicach miejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego, oraz jeżeli weksel nie podlega ograniczeniom, przewidzianym w rozporządzeniu, wydanem przez Ministra Sprwiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia

18 maja 1927 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i Agencje pocztowe. (Dz. U. 46, poz. 417).

b) Wysyłanie listów zleceniowych, zawierających weksle do protestu, przeznaczone dla odbiorców w miejscowościach, należących do okręgu doręczeń listonoszów wiejskich i zleceń, adresowanych poste-restante, jest niedozwolone.

c) Listy zleceniowe, zawierające weksle, przeznaczone do protestu, wysłane wbrew postanowieniom, zawartym w punkcie a) i b) niniejszego ustępu, będą nadawcom zwracane.

Dalszy artykuł ważny (§ 3) mówi o **protestowaniu weksli.** Brzmi on:

1. a) W wypadkach, gdy dłużnik odmówi zapłaty sumy dłużnej z weksla, przeznaczonego do protestu, albo gdy dłużnika nie zastano, lub gdy nie można było odnaleźć jego lokalu przemysłowego, albo mieszkania, urząd pocztowy dokonywa protestu z powodu niezapłacenia według postanowień prawa wekslowego.

b) W wypadkach, gdy dłużnik zapłaci część sumy dłużnej z weksla, przeznaczonego do protestu, urząd pocztowy dokonywa protestu na pozostałą, niezapłaconą część sumy dłużnej.

c) Dłużnik, który płaci sumę dłużną z weksla nie do rąk funkcjonarjusza pocztowego, przedstawiającego mu ten weksel do zapłaty, lecz dodatkowo w urzędzie pocztowym przed sporządzeniem protestu, jest od protokółu, stwierdzającego ten stan rzeczy, obowiązany uiścić należność w wysokości połowy opłaty, określonej w ustępie 2, punkt a) niniejszego paragrafu.

d) Dłużnikowi, który płaci sumę dłużną z weksla w urzędzie pocztowym po sporządzeniu, — lecz przed odesłaniem, — protestu nadawcy, wydaje się weksel z protestem pod warunkiem, jeśli uiści w całości opłaty, podane w ustępie 2, punkt a) i c) niniejszego paragrafu.

2. Weksel protestowany z protestem przesyła się nadawcy listem poleconym i doręcza mu przez właściwy urząd pocztowy za pokwitowaniem i po ściągnięciu następujących należytości:

a) opłaty za sporządzenie protestu, która wynosi, jeżeli kwota, ulegająca zaprotestowaniu, nie przekracza

100 zł.	2'— zł.
100—250 zł.	2'50 „
250—300 „	3'10 „
300—400 „	4'60 „
400—500 „	5'60 „
500—600 „	6'10 „
600—1.000 zł.	8'10 „

b) taryfowej opłaty pocztowej za przesłanie zaprotestowanego wekslu listem poleconym;

c) podatku komunalnego w wysokości pół procent kwoty wekslowej, ulegającej zaprotestowaniu, przypadającego gminie, w której okręgu weksel zaprotestowano (art. 14 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

3. Jeśli nadawca listu zleceniowego odmówi zapłaty należytości, wskazanych w ustępie 2 niniejszego paragrafu, ściąga się je od niego w drodze administracyjnej (art. 20 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584).

Oto zasadnicze artykuły nowego rozporządzenia, które podajemy, zaznaczając, że § 2 omawia rozmaite szczegółowe przepisy natury więcej technicznej.

Radzimy czytelnikom naszym baczną uwagę zwrócić na to nowe rozporządzenie, które — jak przypuszczamy — w życiu handlowem odgrywać będzie znaczną rolę.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY.

Ograniczenie kontyngentów przywozowych na III. kwartał br Centralna Komisja Przywozowa, rozdzieliła — jak wiadomo — na posiedzeniu swem, odbytem w Krakowie kontyngenty na III. kwartał br., których jednak Ministerstwo Przemysłu i Handlu, powodując się względami budżetowymi, **nie zatwierdziło.**

Wobec tego odbyło się 16 bm. ponowne posiedzenie Centr. Kom. Przywozowej w Warszawie, na którem nastąpiła znaczna restrykcja przydziałów dla niektórych rodzajów towarów.

Towary niemieckie pod maską Austrji i Czech. Władze stwierdziły, że szereg kupców, chcąc ominąć zarządzenia, spowodowane stanem wojny celnej z Niemcami, sprowadza towary niemieckie **w opakowaniu austrjackiem lub czeskiem.** Towary takie zakupywane bywają faktycznie w Niemczech, skąd sprowadzone do Pragi lub Wiednia bywają tamże **przepakowywane** i jako pochodzące z Czech lub Austrji do Polski wysyłane. W związku z tem władze zarządziły **specjalną kontrolę** sprowadzanych towarów i w wypadku wykrycia podobnego oszustwa, towar będzie niezwłocznie konfiskowany a posiadacz pociągnięty do odpowiedzialności.

Przywóz towarów z Estonji

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, iż ostatnio wyznaczone zostały dla **Estonji** kontyngenty na przywóz następujących towarów:

Obuwie, tkaniny bawełniane (poz. 187/1), skóry wyprawione, wyroby ze skóry, pianina, fortepiany, konserwy rybne, ryby świeże, ryby solone i wędzone, artykuły sportowe, części aeroplanów.

Podania należycie ostemplowane przyjmuje Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Przyczyny drożyzny cukru.

Ceny cukru na rynku światowym kalkulują się obecnie: na giełdzie hamburskiej za 100 kg. kryształu dol. 7.50, na londyńskiej dol. 7.62 i pół. Skoro zaś cukrownie polskie wysyłają na rynek londyński cukier (a rynek ten pochłania przynajmniej połowę naszego eksportu), to **tracimy** na kosztach transportu kolejowego i okrętowego, maklera giełdowego i bankowych. Jeżeli przyjmiemy, że to razem wyniesie 10 proc. ceny, to za eksport uzyskują polskie cukrownie około 6.85 dol. Cena kryształu dla konsumcji wewnętrznej loco cukrownia wynosi w złotych 87.50, co równa się 9.70 dol. Różnicę zatem **43 proc płaci konsument** w Polsce, płacąc w kraju drożej za polski cukier, aniżeli cena osiągana przez naszych cukrowników na rynku światowym. Oczywiście, że ten wyzysk rynku wewnętrznego odbić się musi na naszej konsumcji. W roku 1924/25 konsumcja wynosiła u nas 9.2 kg. na głowę ludności, w roku 1925/26 9.7 kg. a w roku 1921/22 spożycie wynosiło tylko 4.78. Inne kraje Europy zużywają znacznie większe ilości cukru. Danja 47 kg., Anglja około 40 kg., Holandia 33 kg. Niemcy, Francja, Czechosłowacja około 25 kg. Niższe spożycie od Polski wykazuje jedynie Jugosławia (około 5 kg.) Rumunja (około 4 kg.) i Rosja (1.13 kg.) **Rynek wewnętrzny Polski pochłania tylko część krajowej produkcji cukru tak, że polski przemysł cukrowniczy posiada rok rocznie poważne ilości cukru na eksport.** Cyfrowo przedstawiała się sytuacja w ostatnich latach następująco:

	na rynek polski:	na eksport:
przed wojną	270.000 ton	330.000 ton
kamp. 1923/24	192.000 „	152.000 „
kamp. 1924/25	240.000 „	200.000 „
kamp. 1925/26	266.000 „	236.000 „

Porównanie ilości eksportowanych z cyframi produkcji wykazuje, że Polska wywiozła w kamp. 1923/24 44 proc. swej produkcji cukru, w kamp. 1924/25 46 proc. a w kamp. 1925/26 45 proc. **Przemysł cukrowniczy eksportuje więc blisko połowę swej produkcji.**

Cukier, jako artykuł codziennej potrzeby, obciążony jest u nas konsumcyjnym podatkiem wynoszącym 38.50 Zł za 100 kg. a od 1-go września ma nastąpić dalsza podwyżka tej opłaty.

Cukrownicy w Polsce są zorganizowani w Związku Cukrownictwa w Poznaniu.

Kupiectwo polskie przy obrocie około 30.000 wagonów cukru rocznie, **nie jest w stanie wykalkulować najmniejszego zysku.** Rygor Banku Cukrownictwa nakłada na odbiorcę przeróżne koszta, pochłaniające zyski jak np.: koszta za worek w wysokości Zł 3.15, koszta stemplowe, inkasa, 1/4% frachtu, zwózki z koleji do składnicy, procent za wpłatę akcyzy na 8 dni, bo tak długo trwa przeciętnie dostawa cukru, podatek przemysłowy, który u nas w hurcie wykazanym księgami handlowemi wynosi 1.10 Zł u innych 2.10 Zł od 100 kg. a skoro hurtownik zmuszony jest sprzedawać detalicznie cukier na kredyt, to jasnem jest, że nie hurtownik i nie detalista powodują u nas podrożenie produktu, lecz **podatek przemysłowy i wysokie ceny** narzucone wskutek wysokiego cła na cukier zagraniczny. Jak wyżej widzieliśmy, nasz przemysł, który sprzedaje zagranicą o 43 proc. taniej aniżeli na rynku wewnętrznym, ma za sobą olbrzymią ochronę celną w wysokości 50 gr. a za kostkowy rafinowany nawet 60 gr. za 1 kg. akcydencji.

Ta olbrzymia ochrona celna jest niemal w zupełności wyzyskiwaną przez nasz przemysł cukrowniczy a pamiętną jest walka jaką staczał rząd z cukrownikami, którzy kilkakrotnie w ciągu bieżącego roku chcieli podwyższyć ceny za cukier a obecnie osiągają już rekordowe ceny za cukier kostkowy na rynku wewnętrznym.

Ten dumping jest jednym z najszkodliwszych momentów, który zmusza kupców do wysługiwania się kartelowi cukrowników.

Nieco o konsumcji bawełnianej u nas

Konsumcja bawełny wynosiła na głowę ludności w Austro-Węgrzech w okresie 1891/95 przeciętnie 2·68 kg. w latach 1901/1905 dosiągła 3·13 kg. Rosja konsumowała w okresie 1891/1905 przeciętnie 1·70 kg. w latach 1901/05 do 2·13 kg. Konsumcja w Niemczech na głowę ludności w latach 1924/5 wynosiła 5·10 kg. (w roku 1911/13 — 7·15 kg.)

Dokładniejsze dane posiadamy co do konsumcji bawełny przed wojną i to w Kongresówce i w Małopolsce po 3·14 kg. Poznańskie i Pomorze 6·15 kg. Kresy Wschodnie 1·85 kg. Śląsk 6·—

Możemy śmiało przyjąć, że wobec naszego zubożenia, ludność nasza nie jest obecnie w stanie zamienić konsumcji materjałów bawełnianych na lniane, wełniane lub jedwabne. Atoli o ile się w przyszłości unormują

stosunki gospodarcze konsumcja towarów bawełnianych powinna wzrastać i to tak, że przynajmniej dojść musi do cyfr przedwojennych.

Konsumcja wynieść wówczas winna:

W byłym zaborze austrjackim	23.500 ton
W Kongresówce	37.000 „
W byłem zaborze pruskim i Śląsku	25.700 „
Na Kresach	7.600 „
Razem	93.800 ton

Jednakowoż w roku 1926 konsumcja wynosiła tylko 61.000 (w roku 1924: 42.900 ton, a w roku 1925: 53.659 ton).

Dla przeróbki 100.000 ton bawełny na przędzę posiada Polska kompletne urządzenia, o ile utrzyma w ruchu wszystkie wrzeciona na dwie zmiany.

Dla zobrazowania jak wedle zapodań przemysłowców — ustosunkowały się koszta produkcji w poszczególnych ich częściach składowych, przytaczamy poniższe dane za rok 1926.

Bawełna	45·5 %
Odpadki	5·1 %
Robocizna	23·2 %
Podatki i koszta handlowe	9·8 %
Materjały techniczne	3·4 %
Oprocentowanie kapitału obrotowego	13 %
Razem	100 %

O ile 1 lb. (funt amerykański) kalkuluje się obecnie najwyżej na 18 centów, to 1 kgr. gotowego materjału bawełnianego kosztować winien około 90 centów dolarowych.

Możeby kupcy branży tekstylnej stwierdzili, ile ich faktycznie kosztuje obecnie 1 kg. materjału bawełnianego, obliczając nawet **horendalne** procenta, które są w kalkulację tę wliczone.

O wolnych składach soli

W najbliższym numerze „Dzienniku Ustaw“ ukaże sie rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 5 bm. o wolnych składach soli, wydane na zasadzie §§ 2, 11 i 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1S24 o wprowadzeniu jednolitego monopolu sprzedaży soli na obszarze całej Rzeczypospolitej. W myśl rozporządzenia Ministerstwo Skarbu może zezwolić na wniosek Izby Skarbowej i Biura Sprzedaży Soli na prowadzenie wolnych składów soli w tych miejscowościach, w których takie składy są pożądane ze względów gospodarczych i handlowych. Wolne składy otrzymywać będą sól z salin na zlecenie Biura Sprzedaży Soli (B. S. S.) i sprzedawać sól odbiorcom na rachunek tegoż Biura tylko za gotówkę według cennika, podanego im przez to biuro. Zezwolenie na prowadzenie wolnego składu soli otrzymywać mogą osoby prawne, jak i fizyczne, zasługujące na zaufanie władz skarbowych.

Nowa fabryka tektury. W Grzegorzowie obok Landwarowa (Wileńszczyzna) została niedawno uruchomiona nowa fabryka tektury, zatrudniająca z górą 200 robotników. Nowa ta fabryka produkuje wraz z dawno już istniejącą tam fabryką, obecnie 13.000 kg. tektury. — Trzecia fabryka jest w budowie, która będzie produkowała biały papier.

I. ogólno-krajowa wystawa gospodarczo-spożywcza odbędzie się w Katowicach od 17 września do 2 października b. r.

Śliski interes.

Dzienniki ogłaszają, że rząd ma zamiar inwestować 50 miljonów złotych dla zakupna **żyta tuż po zbiorach.** Tendencją rządu jest nagromadzenie zboża dla miast, aby nie padły ofiarą zwyżki cen, która u nas stale następuje a w roku bieżącym tak się dała we znaki konsumentom. Należy się zastanowić, czy ta myśl nie jest chwalebną i czy nie należałoby przyklasnąć takim poczynaniom.

Jeżeli mimo to tytułujemy niniejszy artykuł tak znamiennym nagłówkiem „śliski interes“, to czynimy to dlatego, bo doświadczenie dotychczasowe nauczyło nas, że rządy nasze nie są w stanie wywiązać się z tak trudnego zagadnienia jakiem jest zakupno, zamagazynowanie, zabezpieczenie ilości około 20.000 wagonów, o których obecnie jest mowa. Jest prawdą, że rolnicy po żniwach zmuszeni są pewne ilości żyta natychmiast spieniężyć, ceny wówczas się gniotą, a w tym roku specjalnie mają rolnicy widoki żyto sprzedać ze zbiorów zeszłorocznych o jakie 40 proc. niżej jak obecne. Uważamy, że o ileby ceny żyta spadły poniżej 30 Zł za 100 kg. byłoby to chwilowem niedomaganiem dla rolników. Otóż rozchodzi się teraz o to, jakie kroki może rząd poczynić, aby na rynku utrzymać ceny w pewnej wysokości, atoliby przez swe masowe zakupy nie pozwolił na podwyższenie się cen ponad parytet gospodarczo usprawiedliwiony.

Ważnem jest kto będzie występował jako zakupujący, kto skonstatuje czy dostawa ziarna będzie odpowiednią, że gatunek potrafi przetrzymać magazynowanie do przyszłego przednowku, kto da gwarancję, że ilości zakupione będą odpowiednio magazynowane skoro nie posiadamy odpowiednich elewatorów, któreby mogły taką ilość zboża bez szkody konsumentów pomieścić.

Mieliśmy dosyć kiepskie doświadczenia w latach ubiegłych na różnych Puzapach, Guzach i Kooprolnych i nic się nie zmieniło, co dałoby pewność, że rząd nie popełni tych samych błędów. Rząd nie może pieniędzmi publicznemi prowadzić polityki zbożowej, która spowoduje drożyznę chleba, a która nienależycie przygotowana spowoduje nadto straty.

Dlatego zwracamy uwagę rozmaitym czynnikom, że zabierają się obecnie do interesu bez najmniejszego przygotowania, ulegając tylko różnym hasłom. Kwota atoli 50 miljonów jest zbyt poważna, specjalnie dla nas w obecnej chwili, aby bez zastanowienia wydać ją, gdyż należycie zużyta mogłaby dawać pewien efekt a tak spowoduje tylko drożyznę i straty.

Brak przedstawicieli handlu na posiedzeniach komisji cukrowej. W tych dniach odbyło się posiedzenie komisji cukrowej, której zadaniem jest ustalenie planu sanacyjnego w cukrownictwie na następny okres gospodarczy. W skład komisji wchodzą 4 przedstawiciele rządu, a mianowicie: przedstawiciel ministerstwa skarbu, ministerstwa przemysłu i handlu, ministerstwa rolnictwa, ministerstwa spraw wewnętrznych, dalej wchodzą 4 przedstawiciele cukrowników i dwaj przedstawiciele plantatorów buraczanych.

Tyle doniesienie, wobec którego ze zdziwieniem stwierdzić należy, że do tak ważnych narad nie przyciąga się przedstawicieli zainteresowanego handlu cukrem.

Projekt stałego podatku majątkowego

Opracowany przez Min. Skarbu projekt przewiduje wprowadzenie **stałego podatku majątkowego** z dniem 1 stycznia 1928 roku.

Podatek ten będzie wymierzany na podstawie oszacowań, uskuteczniany **co trzy lata.** Wprowadzając trzyletnie okresy szacunkowe, liczono się z koniecznością odciążenia personelu podatkowego i uniknięcia znacznych kosztów, połączonych z corocznem szacowaniem i corocznym wymiarem.

Od podatku tego mają być zwolnione:

1. **Kapitał zagraniczny,** wpływający w jakiejkolwiekbądź formie do kraju.

2. **Urządzenia domowe** i inne przedmioty, służące do **osobistego użytku** płatników, do wartości łącznej, nie przekraczającej Zł **10.000.**

Mając na względzie osiągnięcie możliwie najdalej idącej równomierności w opodatkowaniu, zamieszczono w projektowanej ustawie zasadnicze postanowienia co do sposobu szacowania wartości poszczególnych przedmiotów majątkowych. W dalszym ciągu — celem należytego opracowania sprawiedliwych norm szacunkowych — przewiduje projekt **radę szacunkową** o charakterze opinjodawczym, w skład której — oprócz przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa — wejdą również **przedstawiciele** wszelkich rodzajów majątku.

Minimum majątku, podlegającego podatkowi, określono w kwocie ponad Zł **6.000.**

Z uwagi na to, że stały podatek majątkowy ma jedynie **uzupełnić wpływy** z tytułu **innych podatków** bezpośrednich, oraz z uwagi na zamierzoną **powszechność** tego podatku — projekt przewiduje stosunkowo **niskie stawki** podatkowe. W szczególności projekt przewiduje zasadniczo jednolitą stawkę podatkową w wysokości **4** per mille. Jedynie do majątków, których wartość **nie przekracza Zł 15.000,** zastosowano obniżoną stawkę podatkową w wysokości **3** per mille.

Następnie projekt ustawy przewiduje przekazanie wymiaru w I. instancji **urzędom skarbowym** podatków i opłat skarbowych.

Współpraca **czynników obywatelskich** w wymiarze podatku jest zapewniona przez możność powoływania **rzeczoznawców** z pośród obywateli dla należytego ustalenia podstaw wymiaru podatku oraz przez zapewnienie udziału czynnikom obywatelskim **w komisjach odwoławczych.** W II. instancji bowiem sprawy podatku majątkowego załatwiają komisje odwoławcze, w skład których wchodzą w przeważającej liczbie płatnicy podatku majątkowego. W ten sposób zapewnia się czynnikom obywatelskim decydujący wpływ na wysokość oszacowań i wymiar podatku.

Uznając w zasadzie zeznanie płatnika za podstawę wymiaru podatku, projekt ustawy o stałym podatku majątkowym, z uwagi na niski poziom umysłowy oraz małą znajomość przepisów ustawowych wśród większości płatników podatku — w przeciwieństwie do ustawy o jednorazowym podatku majątkowym — **nie** przewiduje przymusu składania **zeznań** o majątku, ani też nie zna żadnych sankcyj karnych na wypadek niezłożenia zeznania w terminie. Projekt nadaje jedynie płatnikom, którzy dobrowolnie złożą zeznania, pewne **przywileje,** dotyczące postępowania wymiarowego. Obowiązek złożenia zeznania pod sankcją karną jest przewidziany jedynie na indywidualne wezwanie, skierowane do płatnika.

Ustawa przewiduje również możność całkowitego względnie częściowego **umorzenia** podatku w wypadkach **zmniejszenia się majątku** z przyczyn od płatnika niezależnych.

Przewidywane wpływy stałego podatku majątkowego, obliczone na podstawie dotychczasowych szacunków z uwzględnieniem czynników, które będą miały wpływ na zmianę oszacowań w myśl nowej ustawy, wyniosą około Zł **70 milj.** rocznie.

Celem zapewnienia 1927-28 r. równowagi budżetowej, projekt ustawy przewiduje pobranie w 1927 r. zaliczki na poczet stałego podatku majątkowego, obliczonej na podstawie szacunku majątków, dokonanego dla wymiaru dotychczasowego podatku.

Wpłacona zaliczka będzie zarachowana na stały podatek majątkowy, wymierzony za 1928 r.

Co poczta uznaje za „druki“?

W dzienniku Ustaw Nr. 44 poz. 392 zostało ogłoszone rozporządzenie Min. Poczt i Telegrafów z 5 kwietnia b. r. o warunkach przyjmowania druków do przewozu pocztą. Ponieważ pojęcie druku w obecnem rozporządzeniu różni się od pojęcia dotychczas przyjętego przez pocztę, przeto zapodajemy pokrótce najważniejsze przepisy tegoż rozporządzenia.

Druki winny posiadać **charakter powszechności** i nie mogą zawierać **żadnych zmian** i **dodatków,** dokonanych już po odbiciu, a któreby wskazywały na jawną lub utajoną korespodencję bieżącą i osobistą między nadawcą i odbiorcą. Za druki **niedopuszczalne** uważać należy 1) **oryginały** wykonane odręcznie lub maszyną do pisania 2) **odbitki** z oryginałów uzyskane zapomocą **prasy do kopjowania** lub zapomocą **kalki. (Dozwolone** są natomiast odbitki, uzyskane sposobem **mechanicznym** np. multiplikatorem, cyklostylem itd. 3) odbitki uzyskane zapomocą **drukarki ręcznej itd.**

Uwaga: do koperty, w której znajdują się druki, **nie wolno dołączać korespondencji bieżącej** i osobistej oraz próbek, gdyż w tym wypadku należy list normalnie ofrankować.

Na drukach **niedozwolone** są następujące zmiany i **dodatki:** a) nie wolno dopisywać kwot odręcznie lub mechanicznie na drukowanych rachunkach, wyciągach rachunkowych, pokwitowaniach, wezwaniach płatniczych i oświadczeniach. b) cenniki, oferty prospekty handlowe itp. na których oprócz przedmiotów wydrukowanych dopisano ręcznie lub sposobem mechanicznym inne nowe szczegóły np. w cennikach nowe towary z cenami. c) drukowane zawiadomienia, okólniki itp. na których umieszczono odręcznie lub w sposób mechaniczny słowa lub cyfry, odbierające im charakter powszechności i t. d.

W obrocie **wewnętrznym** druki prywatne nie mogą przewyższać wagi **1 kg** w obrocie zaś **zagranicznym 2 kg.**

Wymiary druków w każdych 3-ch kierunkach nie mogą przekraczać **45 cm.** w formie rulonów 75 cm. długości i 10 średnicy. **Nieprzyjęte** przez odbiorców druki zwraca się **nadawcom,** którzy mają obowiązek uiszczenia ewentualnych **dopłat — Za** sam **zwrot nie liczy się** nowych należności.

SPRAWY CELNE.

Ulgi celne na śledzie solone. Ukazało się z datą 8 lipca rozporządzenie Min. Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa, — ogłoszone w Nrze 61 Dz. Ust. z 11 lipca, — zarządzające, że „na objęte pozycją taryfy celnej 37 p. 4, lit. b) śledzie solone ustanawia się ulgę celną, wynoszącą 66 2/3 proc., o ile 10 kg. tych śledzi zawiera nie więcej, niż 60 sztuk.

Zgodnie z okólnikiem z dnia 19 maja 1927 roku, L. DC. 1843/II/27 „Dziennik Urzędowy Min. Skarbu" Nr. 16, poz. 186), uprawnienia do załatwiania formalności celnych mogą być cedowane przez odbiorcę towaru zapomocą adnotacji na deklaracji celnej, względnie osobnego wniosku, o ile cesja ta ma miejsce już po złożeniu deklaracji. Adnotacja względnie wniosek winny być podpisane przez cedującego, jako też przez przyjmującego cesję, przyczem oba podpisy zaświadcza urząd celny.

Powyższą adnotację czy też wniosek należy uważać jako pismo, stwierdzające pełnomocnictwo do załatwienia formalności celnych, które jako takie, podlega opłacie stemplowej, w wysokości Zł. 3, na podstawie art. 111, punkt 1 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych („Dz. Ust. R. P." Nr. 98, poz. 570). Opłata stemplowa od poświadczenia własnoręczności podpisów wynosi, zgodnie z art. 158 tejże ustawy, Zł. 1 od każdego podpisu.

W ten sam sposób winny być traktowane pod względem opłaty stemplowej cesje, dotyczące towarów, przekazywanych przez niektóre firmy, przed uiszczeniem cła, do przechowania w wolnym składzie celnym. — Cesja ta, podobnie jak i cesje, przekazujące uprawnienia do załatwienia formalności celnych, podlega opłacie stemplowej Zł. 3, oraz Zł. 1 od zaświadczenia podpisu.

Akcydencja przy warunkowych odprawach towarów. — W myśl okólnika z dnia 1 czerwca 1927 r. L. DC. 4592/II/27 („Dziennik Urzęd. Min. Skarbu" Nr. 17, poz. 203) przy warunkowych odprawach przewozowych, uskutecznianych na podstawie art. 12 rozp. o taryfie celnej („Dz. Ust. R. P." Nr. 137/1923, poz. 1145), w razie braku dokumentów handlowych dodatkowej opłaty manipulacyjnej (akcydencji) pobierać nie należy.

Urzędy celne obowiązane są jedynie żądać zabezpieczenia akcydencji w sposób, ustalony dla zabezpieczenia cła przy odprawach warunkowych, przyczem zabezpieczenie to podlegać będzie zwrotowi, o ile warunkowo odprawiony towar zostanie w terminie ustalonym z powrotem wysłany zagranicę.

O ile odprawa dotyczy targów i wystaw, zabezpieczenia akcydencji pobierać nie należy z góry, lecz dopiero przy definitywnej odprawie, o ile towar (eksponat) nie zostan zwrócony zagranicę.

Międzynarodowa Izba Handlowa.

Z końcem czerwca b. r. obradował w Sztokholmie Kongres Międzynarodowej Izby Handlowej, obesłany przez 800 Izb kontynentu oraz przeszło 2000 największych firm handlowo-przemysłowych. Kongresy te odbywają się co 2 lata a Sekretarz generalny, urzędujący stale w Rzymie przygotowuje materjał dla dalszych kongresów. Prawie wszystkie kulturalne państwa wysłały swoje delegacje w silnym składzie liczbowym, jedynie Polska wydelegowała stosunkowo drobną ilość reprezentantów, bo zaledwie 16-tu. To małe zainteresowanie tembardziej jest uderzającem, ileże na Kongresie omawiane były sprawy, w których Polska przedewszystkiem jest zainteresowaną, a uchwały Zjazdu stanowią substrat dla obrad Ligi Narodów.

Nowo obrany prezydent Międzynarodowej Izby Handlowej Pirelli w mowie swej wskazał na coraz bardziej zwiększające się znaczenie tej instytucji. Wedle niego głównym zadaniem Międzynarodowej Izby w przyszłości będzie **wychowanie sfer kupieckich i przemysłowych** na polu produkcji i międzynarodowej wymiany towarów. Wskazał dalej na wielką doniosłość jaką ma dla kupiectwa **uregulowanie międzynarodowych płatności.** Cywilizacja obecna pojmuje **nowy typ kupca** i chce typ taki stworzyć. Kupiec nowego typu powinien poza swojemi obowiązkami zawodowemi znaleść jeszcze na tyle czasu, by móc się poświęcić **pracy społecznej, życiu towarzyskiemu** i wogóle tym wszystkim zagadnieniom życiowym, które **człowieka powinny interesować.** Trudności, na jakie świat gospodarczy natrafia na polu finansowem, nie zostaną rozwiązane ogólnie przyjętemi doktrynami, które paraliżują tylko rozwój indywidualny a produkcję ogólną zmniejszają ze szkodą społeczeństwa. Ten nowy typ kupca, który się już rozwija ma wynaleść formę, któraby zaradziła złu obecnemu i przezwyciężyła kryzys.

Sir Alan Andersson na Zgromadzeniu plenarnem wskazał na groźny stan **bezrobocia i nędzy** w Europie, które wymagają koniecznie energicznej przeciwakcji. Na Zgromadzeniu tem, powzięto szereg wniosków odnośnie dalszej pracy Międzynarodowej Izby Handlowej w szczególności w sprawie targów i wystaw, transportów kolejowych, telegrafów bez drutu i dokumentów okrętowych.

Z obrad Kongresu zasługuje jeszcze na uwagę referat Prezydenta finansowo-gospodarczego działu Ligi Narodów Sir Arthura Saltera, który wskazał na dotychczasową **współpracę Ligi Narodów** z Międzynarodową Izbą Handlową. Starano się bowiem zadania tak rozdzielić i ustalić, aby czynności obu organizacji się **uzupełniały.** Międzynarodowa Izba Handlowa ma za zadanie **dawać inicjatywę** i ciągle wywierać wpływ swój na Ligę Narodów w celu zrealizowania tejże. Godnym uwagi jest fakt, że w pracach przygotowawczych do **światowej Konferencji Gospodarczej** w Genewie opracowała Międzynarodowa Izba Handlowa **podstawowe referaty** i te wręczyła Lidze Narodów. Mowca podkreślił, że w przyszłości czynności Międzynarodowej Izby Handlowej będą miały wielkie znaczenie dla prac Ligi Narodów.

Wśród innych mowców przewodniczący niemieckiej grupy narodowej Franz v. Mendelssohn, nawiązując do wywodów Saltera zaznaczył, że uchwały Genewy są jakby wekslami z podpisem Międzynarodowej Izby Handlowej, o doniosłem znaczeniu. Podkreślił, że dobrobyt nie jest wyłączną własnością jednego tylko narodu, lecz że troska o gospodarczy i socjalny dobrobyt leży w pierwszym rzędzie w rozwoju sił ogólno-gospodarczych i w trwałym przystosowaniu tychże do zjawisk codziennych.

Ciekawy bilans. Firma Ludwik Geyer S. A. w Łodzi, ogłasza swój bilans za 1926 r. i zamyka swe rachunki przy dochodzie z fabrykacji 37,657.953 złotych, stratą 390.039 Zł.

Rachunek zysków i strat wykazuje na stronie winien 18,683.329 Zł.: robocizna 6,496.802 Zł., fabrykacja 5,315.415 Zł. Koszta generalne 3,519.704 Zł., podatki 1,639.544 Zł., amortyzacja 2,393.196 Zł.

SPRAWY PODATKOWE.

Stawka podatkowa od sprzedaży drożdży. Izba Handlowa i Przemysłowa we Lwowie zwróciła się do Ministerstwa Skarbu z zażaleniem, że władze podatkowe stosują przy wymiarze podatku od obrotu przy sprzedaży drożdży pochodzenia krajowego 2 proc. stawkę, zamiast pół proc., względnie 1 proc. stawki.

Wobec tego Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 8 lipca L. DPO. 7, 256/III. wyjaśniło, że drożdże zaliczyć należy do jadalnych produktów spożywczych krajowego pochodzenia, wymienionych pod lit. A. p. 1 załącznika do art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Równocześnie zwrócić jednak należy uwagę, że w wielu wypadkach handel drożdżami nosi charakter handlu specjalnego, zaopatrującego głównie kupców i przemysłowców (piekarzy), przy opodatkowaniu przeto tego rodzaju przedsiębiorstw będzie zwracana szczególna uwaga, czy nie zachodzą warunki handlu hurtowego w zrozumieniu § 24 rozp. wykon. i w razie stwierdzenia sprzedaży hurtowej będą stosowane postanowienia § 25 oraz części 4 i 5 § 79 rozp. wyk.

Zaliczanie „chałupników“ do robotników przedsiębiorstw przemysłowych. Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 30 lipca L. DPO. 7.619/III. wyjaśniło, że w myśl postanowień § 99 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 8 sierpnia 1925 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 82, poz. 560), do robotników zalicza się wszystkich bez wyjątku najemników płci obojga, zarówno zajętych w zakładzie przemysłowym, jako też pracujących dla tegoż zakładu poza jego obrębem, a więc „chałupników“.

Opłaty komunalne od umów o przeniesiene własności nieruchomości. Urzędy skarbowe w okręgu Izb skarbowych: krakowskiej i lwowskiej, zajmują się obecnie częściowo wymierzaniem opłaty komunalnej od umów o przeniesienie własności nieruchomości (art. 2 ust. z dnia 21 września 1922 r. — „Dz. Ust. R. P.“ Nr. 88, poz. 785, oraz art. 13 ust. z dnia 11 sierpnia 1923 r. — „Dz. Ust. R. P.“ Nr. 94, poz. 747).

Ministerstwo Skarbu zarządziło okólnikiem z dnia 30 czerwca b. r. L. DPO. 6.165/VII., w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, aby urzędy skarbowe wymierzały opłaty, o których mowa, — według wskazówek, otrzymanych od Izby skarbowej, — tylko od tych umów o przeniesienie własności nieruchomości, które zostały lub jeszcze zostaną stwierdzone pisemnie do końca lipca 1927 r.

Natomiast co do umów, stwierdzonych pisemnie w czasie od dnia 1 sierpnia 1927 r.. urzędy skarbowe mają jedynie przysyłać właściwym gminom, względnie powiatowym związkom komunalnym, wykazy, ułożone według specjalnego wzoru.

KRONIKA.

W sprawie uchylenia rozporządzeń Prezydenta Rzplitej w przedmiocie rewizji koncesyj monopolowych został złożony do laski Marszałkowskiej wniosek posła Wartalskiego. W uzasadnieniu wnioskodawcy twierdzą, iż rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 27 grudnia 1924 r. godzi w interesy szerokich rzesz handlu polskiego, na koszt którego Rząd pragnie zaopatrzyć inwalidów. Wobec ciężkiego kryzysu, jaki przechodzi obecnie handel polski, wnioskodawcy domagają się uchylenia rozporządzeń Prezydenta Rzplitej z dnia 27 grudnia 1924 r. i z dnia 10 grudnia 1926 r. o przedłużeniu terminu rewizji koncesyj monopolowych do czerwca 1928 r.

Dobry interes. Spółka Akc. eksploatacji państw. monopolu zapałczanego w Polsce wykazuje przy kapitale akcyjnym 5 miljonów zł. za 1926 r. zysk brutto **19,749.882 Zł.**

Państwo przewiduje na 1927/8 rok dochód z monopolu zapałczanego tylko 8,700.000 Zł.

Spożycie wyrobów tytoniowych. Wartość taryfowa sprzedaży wyrobów monopolu tytoniowego wynosiła w 1925 roku 371 miljonów, a w 1926 r. już 475 miljonów. Rząd spodziewa się z monopolu tytoniowego za rok budżetowy 1927/8 — 270 miljonów Zł. W 1926 r. skonsumowano 56 1/2 miljonów cygar, 7 miljardów papierosów i 11,836.836 kg. tytoniu.

Wsteczność naszej konsumcji. Konsumcja kakao wynosi u nas na głowę ludności rocznie 0'30 kg., w Niemczech 2'6 kg. Kawy konsumujemy 0'26 kg., w Niemczech 3 kg., we Francji 2'5 kg., w Holandji aż 8 kg. — Herbaty konsumujemy 6 dkg rocznie, w Anglji 4 kg.

Spożycie piwa wynosi na jednego mieszkańca w Polsce 5 i pół litra. — Belgijczyk wypija 200 litrów. — Produkcja spirytusu w Polsce wynosiła w 1925/6 roku w 1.347 gorzelniach 636 tysięcy hektolitrów. — Spożycie spirytusu w kształcie trunków wynosiło w 1925 roku — 410.448 hektolitrów, a w 1926 r. — 453.762 hektolitrów, czyli 1'56 litr. na głowę ludności.

Stan zasiewów w końcu czerwca 1927 r. Przypuszczalny zbiór, o ile nie będzie nieprzewidywanych zmian na gorsze, Główny Urząd Statystyczny oblicza w następującej wysokości (w milj. q.):

Pszenica	12.9	Jęczmień	14.9
Żyto	58.4	Owies	30.2
Pszenica	12.8	Jęczmień	15.5
Żyto	50.1	Owies	30.5

Obliczenie powyższe wykazuje, że urodzaj żyta można przewidywać więcej obfity, niż w roku ubiegłym, mniej więcej o 8 miljonów q., urodzaj pszenicy zapowiada się w takiejże wysokości, jak w roku ubiegłym. Pozostałe zboża zapowiadają urodzaj cokolwiek mniejszy, niż w roku ubiegłym.

Należy zaznaczyć, że obliczenia Głównego Urzędu Statystycznego były dokonane bez brania pod uwagę szkód, poczynionych przez klęski żywiołowe (burze, powodzie), oraz jako oszacowane na podstawie kwalifikacji stanu zasiewów przed rozpoczęciem żniw, nie są ścisłe i mogą ulec poważnym zmianom.

Wydatki aljantów w czasie wojny. W parlamencie francuskim poseł M. Lesache zapytał ministra spraw wewnętrznych, ile sojusznicy Francji wydali na koszta wojny z Niemcami. Minister spraw zagranicznych odpowiedział w dzienniku urzędowym „Journal Officiel“, że w tym przedmiocie nie ma danych oficjalnych, lecz różne prace publiczne, w których są odpowiednie dane zawarte.

I tak Bankers Trust w Stanach Zjednoczonych oblicza koszty wojenne tego państwa na 8.381 milj. dolarów. „L'Encyklopedie Britannique“ na 6—7 miljardów funtów ocenia wydatki wojenne Anglji. Raport oficjalny w Belgji szacuje koszta Belgji na 9 miljardów franków złotych, a pułkownik generalnego sztabu, Fabio Zugaro, oblicza dla Włoch te koszty na 64.210 miljonów lirów obiegowych, których przeciętny kurs w czasie wojny wynosił przypuszczalnie 60—70 procent wartości parytetowej. Francja miała koszty wojny i koszty odbudowy zniszczonych departamentów, które też dzisiaj trudno jest obliczyć. („Dziennik Poznański“).

Dziesięć najbogatszych spółek akcyjnych w Stanach Zjednoczonych. „New York Times“ przytacza interesujące cyfry o dziesięciu najbogatszych spółkach akcyjnych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Na pierwszem miejscu stoi związek stalowy, posiadający w aktywach 2.245 miljonów dolarów; następnie idą: Southern Pacific Railroad, którego aktywa wynoszą 2.147 miljonów; Pensylwanja Railroad (1.819 mlij.), Standard Oil Company z New York Central Railroad (1.449 milj.): Standard Oil Company z New Jersey (1.365 milj.); Union Pacific Railroad (1.140 milj.); Atchinson Topeka and Santa-Fe Railroad (1.071 milj.); General Motors Corporation (915 milj.); na końcu tej interesującej listy widnieje Ford z aktywami 800 milj. dolarów.

Wszystkie te spółki akcyjne reprezentują łącznie więcej, niż 15 miljardów dolarów, w stosunku zaś do ogólnej fortuny prywatnej Stanów Zjednoczonych wynoszą zaledwie 5 procent. Dochód brutto dosięga 6 miljardów dolarów, czysty zysk około 800 miljonów dolarów.